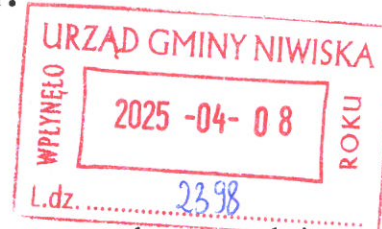
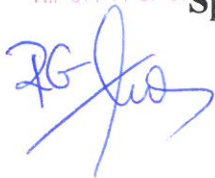

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach za 2024r.

I. Organizacja ośrodka

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach udziela pomocy osobom potrzebującym z terenu gminy Niwiska poprzez realizację zadań zleconych, rządowych i zadań własnych gminy.

1. Dokumenty regulujące funkcjonowanie OPS (statut, regulamin, uchwały nr, z dnia):

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Niwiska Nr XXXIV/186/2017 z dnia 29 marca 2017r., ze zm. Uchwałą Nr XLIII/263/2022 z dnia 1 marca 2022r.,
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niwiskach wprowadzony Zarządzeniem Nr 0161/4/04 Kierownika GOPS w Niwiskach z dnia 31.08.2004r. zmieniony Zarządzeniami Kierownika GOPS Nr 0161/2/2008 z dnia 01.10.2008r., Nr 0161/2/2009 z dnia 01.04.2009r., Nr 0161/4/2009 z dnia 15.07.2009r. Nr 4/2016 z dnia 26 kwietnia 2016r., Nr 3/2017 z dnia 31.03.2017 Nr 4/2017 z dnia 28.04.2017r., Nr 1/2020 z dnia 1.09.2020r., Nr 4/2020 z dnia 31.12.2020r., Nr 6/2022 z dnia 28.12.2022r.

2. Zakres ustawowy działań ośrodka pomocy społecznej:

ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z poniżej wymienionych ustaw z dnia:

- 1) 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.- Dz. U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.),
- 2) 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. - Dz. U. 2024r., poz. 323 ze zm.),
- 3) 7.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j.- Dz. U. z 2023, poz. 1993 ze zm.),
- 4) 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j.- Dz. U. z 2024 poz. 146 ze zm.),
- 5) 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024r. poz. 1512),
- 6) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.- Dz. U. z 2024r. poz. 1673),
- 7) 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (t.j.- Dz. U. z 2025r. poz. 49),
- 8) 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023r. poz. 1923 ze zm.),

jak również posilkuje się przepisami prawa zawartymi w ustawach z dnia:

- 1) 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.),
- 2) 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.- Dz. U. z 2023 poz. 2151),
- 3) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.- Dz. U. z 2023r. ,poz. 1939),
- 4) 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917),
- 5) 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j.- Dz. U. z 2022 r. , poz. 2039),
- 6) 27 sierpnia 2009r. r. o finansach publicznych (t.j.- Dz. U. z 2024r., poz. 1530 ze zm.),
- 7) 29 stycznia 2004 r. o prawie zamówień publicznych (t.j.- Dz. U. z 2024 r. , poz. 1320),

- 8) 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.- Dz. U. z 2024 poz. 497 ze zm.),
- 9) 14 czerwca 1960r Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.- Dz. U. z 2024r.,poz.572).
- 10) 27 kwietnia 2001r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024r. poz. 54 ze zm.).

3. Struktura organizacyjna GOPS

W skład struktury organizacyjnej GOPS wchodzi stanowiska: kierownika GOPS, wieloosobowe stanowisko pracownika socjalnego, stanowisko ds. świadczeń rodzinnych, stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, stanowisko ds. obsługi finansowo-księgowej, stanowisko asystenta rodziny, Klub Seniora.

Zadania gminy z zakresu przyznawania świadczeń i organizacji pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej realizuje trzech pracowników socjalnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej oraz zgodnie z art. 110 ust. 12 w/w ustawy, czyli nie mniej niż 3 pracowników. Wskaźnik zatrudnienia w przeliczeniu na liczbę mieszkańców (6141 mieszkańców) wynosi 1 pracownik na 2 047 mieszkańców. Ponadto GOPS realizuje zadania zlecone z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o funduszu alimentacyjnym. Zadania te w zakresie obsługi i przyznawania świadczeń podejmuje dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku referenta do spraw świadczeń rodzinnych i referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Obsługę finansowo- księgową GOPS prowadzi księgowa. Wspieranie rodziny realizuje Asystent Rodziny (1/2 etatu), który równocześnie prowadzi Klub Seniora (1/4 etatu). Kierownik GOPS reprezentuje ośrodek, zarządza budżetem, prowadzi postępowania i wydaje decyzje w zakresie obowiązujących ustaw, zgodnie z posiadanymi upoważnieniami.

II. Pomoc społeczna w oparciu o ustawę o pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy domowej,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy otrzymali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1010 zł., zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823 zł., zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2 –15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
- 4) osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 200% kryterium dochodowego korzystają z wieloletniego programu wsparcia finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- 1) osoby zainteresowanej,
- 2) jej przedstawiciela ustawowego,
- 3) innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Ustawowy katalog świadczeń zawiera:

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały - minimalna wysokość 100 zł., maksymalna 1 229 zł.,
- b) zasiłek okresowy - minimalna wysokość 20 zł. - jest to wsparcie gwarantowane, którego wysokość nie może być niższa niż 50% różnicy pomiędzy dochodem własnym a kryterium dochodowym,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,

2) świadczenia niepieniężne, którymi są:

- a) praca socjalna,
- b) zasiłek celowy w formie biletu kredytowego,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
- d) pomoc rzeczowa,
- e) sprawienie pogrzebu,
- f) poradnictwo specjalistyczne,
- g) interwencja kryzysowa,
- h) schronienie,
- i) posiłek,
- j) niezbędne ubranie,
- k) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- l) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- m) mieszkanie chronione,
- n) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

III. Formy wsparcia realizowane przez GOPS w Niwiskach w 2024r.

1. Pomoc społeczna w formie zasiłków pieniężnych i w naturze oraz inna działalność socjalna- realizacja ustawy o pomocy społecznej

W 2024 r. ośrodek udzielił następujących form wsparcia:

- 1) **Zasiłki stałe** z tyt. niepełnosprawności(stopień znaczny i umiarkowany) dla 21os. –kwota świadczeń 170 927 zł. (dotacja wojewody);
- 2) **Zasiłki okresowe** z tyt. głównie: bezrobocia, dł. choroby, niepełnosprawności dla 19 rodzin, kwota

świadczeń 58 816 zł.(dotacja wojewody);

3) Składki zdrowotne z tyt. pobierania zasiłków stałych dla 17 os. kwota świadczeń 14 002 zł.(dotacja wojewody);

4) Zasiłki celowe, w tym zasiłki celowe specjalne dla 31 os. – kwota świadczeń 17 020 zł.(środki własne gminy);

5) Skierowanie osób i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej dla 6 osób , koszty odpłatności 259 320 zł. (środki własne gminy);

6) Dożywianie dzieci w szkole – zadanie realizowane w 11 placówkach szkolnych na terenie gminy Niwiska i poza jej terenem w ramach programu rządowego „ Posiłek w szkole i w domu”, dla 112 osób, koszt posiłków 126 713 zł. (w 25% środki własne gminy, w 75 % dotacja wojewody) ;

7) Zasiłki celowe na zakup posiłku realizowane w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania dla 22 rodziny, kwota świadczeń 27 845 zł. (w 25% środki własne gminy, w 75 % dotacja wojewody) ;

8) Praca socjalna polegająca na podejmowaniu szeregu działań na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny dotkniętej różnymi problemami. Celem rozwiązywania problemów rodziny lub osoby pracownik socjalny prowadzi wiele rozmów, podejmuje działania interwencyjne, wspiera podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów pomaga załatwiać sprawy skomplikowane, współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi dla 80 rodzin;

9) Usługi opiekuńcze dla osób starszych i chorych (dla 5 os. , koszt 51 976 zł. -środki własne gminy) **oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** -dla 3 os., koszt 19 733 zł.- (dotacja wojewody).

10) Poradnictwo socjalne dla 80 rodzin;

11) Wypoczynek letni dla dzieci. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie przyznało dla naszej gminy 5 bezpłatnych miejsc na wypoczynek dla dzieci z terenów wiejskich z rodzin spełniających kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Zakwalifikowane przez GOPS dzieci wyjechały do miejscowości – Ustrzyki Dolne,

12) usługi w ośrodkach wsparcia :

- skierowanie i ustalenie odpłatności za pobyt seniorów w Dziennym Domu Senior – Wigor dla 18 osób,
- skierowanie i ustalenie odpłatności za pobyt seniorów w Klubie Seniora dla 25 osób.

Tabela 1. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w 2024r. przewidywana liczba osób wymagających wsparcia w 2025r.

L.P.	Wyszczególnienie	Rok	
		2024	2025*
1.	Liczba osób korzystających z pomocy finansowej i niefinansowej	165	180
2.	Liczba osób/dzieci korzystających z posiłków w szkole i zasiłku celowego na zakup posiłku	112	107
3.	Liczba osób umieszczonych w DPS	6	8
4.	Liczba rodzin korzystających z pomocy bez względu na formę zadania własne	163	180
5.	Liczba rodzin korzystających z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej	14	20
6.	Liczba rodzin korzystających z pracy socjalnej	80	100
7.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	7	10
8.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS- 03 za 2024r.

* przewidywana liczba osób w 2025r.

Tabela 2. Wykaz środków wydatkowanych na realizację zadań z pomocy społecznej w 2024r.

L.P.	Wyszczególnienie	Rok/wydatki w zł.
		2024
1.	Wydatki na realizację świadczeń z pomocy społecznej - ogółem	758 186
2.	Zasiłki celowe i celowe specjalne	17 020
3.	Zasiłki stałe	170 927
4.	Zasiłki okresowe	58 816
5.	Posiłki w szkołach i zasiłki celowe na zakup posiłku	154 558
6.	Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie	59 714
7.	Odpłatność za pobyt w DPS	259 320
8.	Składka zdrowotna	14 002
9.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	19 733
10.	Realizacja Karty Dużej Rodziny	4 096

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS- 03 za 2024r.

2.Organizacja dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym

W 2024r. na realizację programu wydatkowano środki własne w kwocie 43 834 zł., a gmina pozyskała dotację w kwocie 110 723 zł. Łącznie wydatki na realizację zadania wyniosły 154 558 zł. Pomocy w formie dożywiania udzielono dla 143 osobom, w tym 112 dzieci z 66 rodzin. Wydatkowano również środki na wypłatę zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” dla 32 osób z 22 rodzin na kwotę 27 845 zł. (na terenie gminy posiłki dowożone były z SP Niwiska do Huciny, Siedlanki i Huciska). Dla 83 uczniów dożywianych w ramach programu posiłki wydawane były w szkołach na terenie gminy Niwiska, 29 uczniów dożywiano w szkołach poza terenem gminy. Rzeczywista liczba osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu” wynosi 143 osób, w tym 31 osób dorosłych. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczenia w formie dożywiania to 200% kryterium uprawniające do świadczeń pomocy społecznej:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty $1010 \times 200\% = 2020$ zł., zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,

- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty $823 \times 200\% = 1646$ zł., zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

IV. Świadczenia zdrowotne ze środków publicznych- realizacja ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym ze środków publicznych

Jednym z zadań pracowników socjalnych jest przeprowadzanie wywiadów w celu potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w sytuacji braku możliwości ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2024 r. przeprowadzono 3 wywiady środowiskowych, przyznając świadczenie opieki zdrowotnej ze środków publicznych na okres 90 dni.

V. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Asysta Rodzinna i współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

Wspieranie rodziny odbywa się poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej funkcji. W zakres tych działań wchodzi: praca socjalna, zapewnienie wsparcia asystenta rodziny oraz świadczenie poradnictwa specjalistycznego oraz współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Wydatkowane w 2024r. środki własne na realizację ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej zadania obligatoryjne:

- zatrudnienie asystenta rodziny ($\frac{1}{2}$ etatu) i wydatkowano na te cel kwotę 42 735 zł z tego 28,903 zł. to środki własne gminy i 13 832 zł. dotacje w ramach programów rządowych. Z pomocy Asystenta korzystało 5 rodzin, a wsparcia udzielono 11 dzieciom z tych rodzin.

-współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej (4-ro dzieci) – 26 162,76 zł. (środki własne gminy)
Zgodnie zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

VI. Zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami

Gminny Ośrodek Pomocy otrzymał do realizacji zadania zlecone z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz programów rządowych.

1. Świadczenia rodzinne

Realizowane przez GOPS świadczenia to zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, dodatki z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, wychowania w rodzinie wielodzietnej oraz świadczenia opiekuńcze: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, składki emerytalno-rentowe z tyt. wypłacanych świadczeń opiekuńczych oraz :

-**świadczenie rodzicielskie** osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego tj. osobom bezrobotnym, studentom, rolnikom , którzy nie są uprawnieni do świadczeń macierzyńskich w KRUS (6 os.),

- świadczenia rodzinne ustalane według zasady „złotówka za złotówkę”- zasiłek rodzinny i dodatki pomniejszone o kwotę jaką przekroczony jest próg dochodowy (13 os.)

Wnioskodawcy nabywali prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków na okres zasiłkowy 2023/2024 gdy dochód na osobę w ich rodzinie wyniósł za 2023 r. maksymalnie 674 zł netto i – w przypadku niepełnosprawnego dziecka - 764 zł netto. Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu. Specjalny zasiłek dla opiekuna przysługuje, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 764zł.

Tabela 3. Świadczenia rodzinne w 2024r.

L.P.	Rozdział	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	Kwota wypłaconych świadczeń w zł. (dotacja wojewody)
1.	85502	313	5 197 229
2.	85213	25	78 216

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

Wyszczególnienie wypłaconych świadczeń :

- 1) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (rozdział 85502):
 - kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków – 985 471 zł., fundusz alimentacyjny -95 543zł.
 - kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekuna dla 95 os.- 3 567 881 zł.
 - składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla 62 os. – 413 341 zł.
 - kwota wypłaconych świadczeń rodzicielskich dla 6 os. – 118 993zł.
 - świadczenia „ Za życiem” dla 4 osób – 16 000 zł.
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213):
 - kwota wypłaconych składek zdrowotnych dla 25 os. – 78 216 zł.

2. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego

W ramach obowiązujących przepisów koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE ośrodek realizuje procedurę postępowania w sytuacji przebywania za granicą członka rodziny osoby składającej wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych lub pobierającej świadczenia rodzinne w Polsce, kierując do Wojewody Podkarpackiego w Rzeszowie zapytania o ustalenie kraju właściwego do wypłaty świadczeń rodzinnych. W ramach przeprowadzonej procedury 10 rodzin z gminy Niwiska pobiera świadczenia rodzinne za granicą lub oczekuje na ich przyznanie.

3. Fundusz alimentacyjny

OPS realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tzw. Fundusz Alimentacyjny.

Na podstawie w/w ustawy wypłaca się świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych. Osoba uprawniona to osoba, której przyznano świadczenie alimentacyjne na podstawie wyroku sądu. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w sytuacji bezskuteczności alimentacji potwierdzonej przez komornika na podstawie wydanego zaświadczenia, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209 zł.

Dłużnik alimentacyjny czyli osoba zobowiązana przez sąd do płacenia alimentów jest zobligowany do zwrotu wypłaconych świadczeń w ramach funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami.

Gmina właściwa dla dłużnika jest zobowiązana do prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego- liczba prowadzonych postępowań przez gminę Niwiska- 6

Tabela 4. Fundusz alimentacyjny wykonanie za 2024r.

L.P.	Rok	Liczba osób uprawnionych do Funduszu Alimentacyjnego	Kwota wypłaconych świadczeń w zł. (dotacja wojewody)
1.	2024	8	95 543

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

4. Świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny ogółem wydatkowano kwotę 5 353 927 zł.

5. Realizacja ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują KDR na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe – rodzice lub małżonkowie rodziców 37 proc. na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na miesięczne; zniżek w opłatach paszportowych – 75 proc. w przypadku dzieci i 50 proc. dla rodziców i małżonków rodziców oraz darmowych wstępów do parków narodowych.

Kartę przyznaje wójt gminy na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Liczba kart w obrocie wydanych w latach poprzednich - 1 403.

W 2024r. wydano 33 KDR.

6. Realizacja Lokalnej Karty Dużej Rodziny

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Niwiska Nr X/56/2015 z dnia 30 czerwca 2015r. w sprawie wprowadzenia na terenie gminy Niwiska Programu Wsparcia Rodzin Wielodzietnych –Lokalna Karta Dużej Rodziny mieszkańcy gminy Niwiska mogą korzystać z Pływalni Fregata w Kolbuszowej i Pływalni w Cmolasie z 30% zniżką (indywidualne bilety wstępu). Do wstępu upoważnia posiadanie KDR wydanej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

W 2024r. z tej formy pomocy skorzystało 25 rodzin wielodzietnych, mieszkańców gminy Niwiska, koszt: 4096 zł. zł.

7. Realizacja ustawy z dnia 15 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024r. w związku z sytuacją na rynku gazu:

Odbiorcy w gospodarstwach domowych, którzy ogrzewali dom gazem, mogli ubiegać się o refundację podatku VAT opłaconego od zużytego paliwa gazowego.

Refundacja podatku VAT obowiązywała za okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 września 2024 r.. Można się o nią ubiegać po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej faktury za paliwo gazowe.

Refundacji podlega VAT od paliw gazowych tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy (art.3 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne)

O refundację podatku VAT mogły ubiegać osoby, które używały paliwa gazowego do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa. Uprawnienia posiadała osoba, która faktycznie poniosła koszty wynikające z faktury i zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych, ogrzewanie gazowe gospodarstwa domowego zostało zgłoszone do CEEB (Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków) oraz spełniała kryteria dochodowe tj. samodzielnie prowadziła gospodarstwo domowe i jej miesięczny dochód nie przekraczał 2500 zł lub wchodziła w skład gospodarstwa domowego wieloosobowego i ich miesięczny dochód nie przekraczał 1700 zł.

W 2024r. GOPS wypłacił refundację podatku VAT odbiorcom paliw gazowych dla 66 gospodarstw domowych na kwotę 29 676 zł. Koszty utrzymania 581 zł. przeznaczono na opłatę bankową i materiały biurowe)

8. Bon energetyczny (ustawa z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym)

Bon energetyczny był wsparciem przysługującym w drugiej połowie roku, czyli od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Służył on wsparciu świadczeniobiorców w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Dofinansowanie przysługiwało tylko gospodarstwom domowym jednoosobowym lub wieloosobowym, które spełniały kryteria dochodowe. Osobom, które samodzielnie prowadziły gospodarstwo domowe i ich miesięczny dochód nie przekraczał 2500 zł lub wchodziły w skład gospodarstwa domowego wieloosobowego i ich miesięczny dochód nie przekraczał 1700 zł.

Kwota wypłaconych bonów energetycznych wynosi 186 873 zł. Liczba gospodarstw domowych pobierających bony to 448 gospodarstw. Kwotę 5 362 zł. wydatkowano na utrzymanie : zakup licencji i materiałów biurowych i opłat bankowych w ramach realizacji zadania (dotacja wojewody). Wysokość bonu uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie domowym i źródła ogrzewania: kwoty od 300 zł. do 1200 zł.

9. Dodatek osłonowy (ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym Dz.U. z 2024 poz. 953)

Świadczenie realizowane było w pierwszej połowie 2024r. Miało na celu zniwelowanie kosztów energii , gazu i żywności dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Wnioski świadczeniobiorcy składali od stycznia do kwietnia 2024r. Wpłata świadczeń realizowana była jednorazowo do końca czerwca 2024r. Kwota wypłaconych dodatków osłonowych za 2024r. wynosiła 170 216 zł. Kwotę 7 810 zł. wydatkowano na utrzymanie : zakup licencji i materiałów biurowych i opłat bankowych w ramach realizacji zadania (dotacja wojewody). Liczba gospodarstw domowych pobierających dodatki to 359 gospodarstw. Dodatek przyznano osobom, które samodzielnie prowadziły gospodarstwo domowe i ich miesięczny dochód nie przekraczał 2500 zł lub wchodziły w skład gospodarstwa domowego wieloosobowego i ich miesięczny dochód nie przekraczał 1500 zł. Wysokość dodatku uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie domowym i źródła ogrzewania: kwoty od 228,80 zł. do 822,25 zł.

10. Program Czyste powietrze – wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego

Osoba, która zamierza złożyć wniosek o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Czyste Powietrze powinna uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Na terenie Gminy Niwiska wydawaniem zaświadczeń zajmuje się GOPS. Zaświadczenie wydawane jest na żądanie osoby zainteresowanej, na podstawie wniosku z podaniem składu gospodarstwa domowego.

Liczba przeprowadzonych postępowań w 2024r. - 182

11. Realizacja projektu „Klub Seniora w Gminie Niwiska”

Od grudnia 2022r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach realizował projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych pn. „Klub Seniora w Gminie Niwiska”. Czas realizacji projektu od 1.12.2022r. do 31.12.2023r. W 2024 r. po zakończeniu projektu realizowano trwałość projektu, zapewniając trwałość utworzonych miejsc w Klubie Seniora – 40. Aktualna liczba osób objętych wsparciem na dzień 31.12.2024r. wynosiła 25 osób. Zapewniono następujące formy wsparcia dla uczestników trwałości projektu:

- zajęcia edukacyjne, kulturalne,
- zajęcia opiekuńcze,
- organizacja spotkań integracyjnych.

Klub prowadzony był przez Opiekuna zatrudnionego w wymiarze ¼ etatu.

Kwota wydatkowana na realizację zadania 43 853 zł. w tym wynagrodzenie pracownika Klubu (¼ etatu) oraz koszty wsparcia uczestników.

12. Realizacja resortowego programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością

Program adresowany do:

dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz pełnoletnich osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydany na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenia równoważnego do wyżej wymienionego.

Zgodnie z założeniami programu 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

Usługa asystenta polegała na:

Pomocy przy wykonywaniu codziennych czynności oraz wsparcie w zakresie funkcjonowania w życiu społecznym.

Asystentem zostały zgodnie z założeniami Programu osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje lub co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu, osoby wskazane przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego, lecz niespokrewnione i niezamieszkujące razem z uczestnikiem Programu. Zatrudnione na umowę cywilnoprawno-prawną w okresie od marca do grudnia 2024 roku na określoną liczbę godzin do świadczenia usługi w ramach asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

LICZBA UCZESTNIKÓW PROGRAMU w 2024r. to 12 osób niepełnosprawnych, w tym:

2 dzieci w wieku do 16 roku życia,

1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

6 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Gmina Niwiska w edycji 2024r. przy udziale 4 asystentów osób niepełnosprawnych, zrealizowała 1709 godzin usług, w tym dla dzieci 232 godzin usług w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2024r. Na realizację zadania wydatkowano środki Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego, w wysokości 88 424 zł.

VII. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w domowej

W ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niwiskach integruje i koordynuje działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Niwiska. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie gminy: oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz kurator zawodowy i dzielnicowy policji. Ośrodek zajmuje się obsługą administracyjno-biurową zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych powoływanych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w sytuacji założenia „Niebieskiej Karty”. Pracownicy GOPS uczestniczą w pracach zespołu i grup roboczych, koordynują działania grup roboczych. W 2024 odbyły się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i 44 posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych.

2. Liczba Niebieskich Kart

2. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” otrzymanych przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego - 12 od:

a) przedstawicieli policji - 9

b) przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej -2

c) przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych -0

d) przedstawicieli oświaty- 1

e) przedstawicieli ochrony zdrowia - 0

3. Podejmowane działania przez ZI

3.1. Liczba prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty” - 0.

Dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy całość postępowania prowadził zespół interdyscyplinarny i dla danej sprawy nie utworzono GDP.

a) liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie, których w/w postępowanie dotyczyło: 0

b) liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, których w/w postępowanie dotyczyło: 0

3.2. Realizowane zadań w 2024r.:

1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;

2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;

3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej – 1 program

5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym

6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań – dot. 22 rodzin

7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”- 22 NK

8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a – dot. 2 rodzin

9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową - 0

4. Podejmowane działania przez GDP

4.1. Liczba prowadzonych przez grupy robocze postępowań w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 22

a) liczba pracujących w 2024 r. grup diagnostyczno-pomocowych: 22

dotyczy GDP utworzonych w 2024 r. oraz utworzonych w latach poprzednich i kontynuujących działania wobec konkretnych osób w 2023 r.

b) liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej, których w/w postępowanie dotyczyło: 42

c) liczba osób stosujących przemoc domową, których w/w postępowanie dotyczyło: 22

4.2. Realizowane zadań w 2024r.:

1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową - dot. 22 rodzin

2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia – dot. 22 rodzin

3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;

4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową – 22

5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową- 0

6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń -0

7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”- 1

8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”-8 NK

10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” - dot. 22 rodzin ,

11) kierowanie zawiadomień do Prokuratury- 7.

5. Liczba zamkniętych NK z powodu :

1) ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej : 8

2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań : 0

Na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego wydatkowano środki w kwocie 5 972 zł. na zakup materiałów biurowych i wyposażenia ZI (dotacja wojewody).

VIII. Realizacja programu rządowego „ Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

Wsparcie w ramach Programu „ Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Niwiska” na rok 2024 w ramach Modułu I otrzymało 2 osoby, 2 środowiska pomocy sąsiedzkiej. W ramach Modułu I Gmina Niwiska otrzymała na realizację Programu środki z dotacji celowej w kwocie 9 920,00 zł. i zapewniła wkład własny w kwocie 2 480,00 zł. W ramach umowy Nr RE-II.946.1.57.2024 z dnia 12.06.2024r. w sprawie wysokości i trybu przekazania dofinansowania środkami pochodzącymi z dotacji celowej budżetu państwa, w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego z obszaru pomocy społecznej w ramach programu MR PiPS „ Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, przystąpiono do realizacji zadania poprzez rekrutację uczestników programu- osoby w wieku 60 lat i więcej, sąsiadów – opiekunów oraz promocję programu na stronie internetowej UG i w środowisku przez pracowników socjalnych, przyznanie usług sąsiedzkich, zatrudnienie sąsiadów- opiekunów, realizację usługi szkoleniowej dla 1 opiekuna nieposiadającego przeszkolenia z pierwszej pomocy.

W ramach realizacji zadania wydatkowano środki w kwocie 11 190,31 zł. (całkowity koszt realizacji Modułu I), w tym z dotacji- kwota wydatkowana 8677,18 zł., ze środków własnych kwota wydatkowana 2 513,13 zł.

IX. Działania niekonwencjonalne podejmowane w 2024 przez GOPS na rzecz podopiecznych

- 1) Współpraca z Fundacją Serce w zakresie organizacji paczek żywnościowych dla ubogich rodzin (liczba paczek żywnościowych – 60.
- 2) Współpraca ze Stowarzyszeniem NIL w Kolbuszowej w organizacji pomocy żywnościowej dla mieszkańców gminy Niwiska (pomoc żywnościowa z Banku Żywności skierowań 100 os. 275),
- 3) Promocja działań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu,
- 4) Współpraca z CIS w Kolbuszowej, kwalifikowanie do udziału w warsztatach CIS (wsparcie uzyskało 4 osób).

X. Potrzeby związane z realizacją zadań pomocy społecznej

Grupą osób, które wymagają największego zaangażowania w formie pracy socjalnej i nakładu środków finansowych z pomocy społecznej są osoby starsze i niepełnosprawne. Zauważa się wzrost konieczności zapewnienia opieki dla tych osób w formie usług w ośrodkach wsparcia, usług opiekuńczych, usług asystentów osób z niepełnosprawnością. Dotyczy to zarówno osób samotnych jak i zamieszkujących z rodziną, która nie może z różnych względów takiej opieki zapewnić. Konieczny jest wzrost nakładów finansowych na pokrycie kosztów pobytu w DPS i usług opiekuńczych, w tym sąsiedzkich w miejscach zamieszkania. Zauważa się też potrzebę rozwoju usług społecznych kierowanych do rodziny w celu udzielenia jej pomocy specjalistycznej np. formie terapii, zajęć wyrównawczo-kompensacyjnych dla dzieci, poradnictwa prawnego i psychologicznego, usług opiekuńczych, świetlicowego wsparcia dla dzieci i młodzieży. W dziale świadczeń rodzinnych zauważa się stałe zmiany i wzrost nakładów finansowych na realizację świadczeń opiekuńczych (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne).

XI. Podsumowanie

Powyższe dane wskazują na fakt, iż obecny system pomocy społecznej to szereg działań z zakresu ustaw o różnej tematyce zabezpieczenia społecznego. Z pomocy społecznej korzystają głównie osoby i rodziny o niskich dochodach, dotknięte różnymi problemami życiowymi, w tym najczęściej: niepełnosprawnością, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, długotrwałą chorobą, ale również osoby i rodziny, którym nie ustala się sytuacji dochodowej. Dotyczy to takich okoliczności życiowych jak: przemoc domowa, zdarzenie losowe, wielodzietność przy ustalaniu uprawnień KDR, wsparcia w formie pracy socjalnej. Spośród najczęściej stosowanych form pomocy osobom potrzebującym na pierwsze miejsce wysuwa się praca socjalna, która jest niepieniężną formą, a wymaga dużej wiedzy i zaangażowania osobistego pracownika socjalnego. Przynosi też duże efekty w aktywizowaniu osób dotkniętych różnymi problemami, tak aby same mogły radzić sobie z trudnościami jakie ich dotyczą. Zauważa się wzrost zainteresowania usługami społecznymi głównie usługami opiekuńczymi dla osób starszych i niepełnosprawnych, co stanowi główny kierunek zmian w pomocy społecznej.

Dziękujemy wszystkim osobom wspierającym działalność ośrodka szczególnie: wójtowi gminy, radnym, sołtysom wsi, policjantom- dzielnicowym, dyrektorom szkół, przedstawicielom organizacji pozarządowych głównie Caritas w Niwiskach, pracownikom ośrodka zdrowia za zrozumienie, głębokie zaangażowanie w sprawy pomocy osobom potrzebującym, za wspólne działania.

Niwiska, 8.04.2025 r.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niwiskach
mgr Barbara Czachor